

SPOLEK A DPH

Obecně se organizace nezřízené za účelem podnikání považují za osobu povinnou k dani, pokud samostatně uskutečňují ekonomické činnosti. Tyto činnosti jsou definovány v §5 odst. 2 ZDPH jako soustavné činnosti vykonávané za účelem získání příjmů. Pod tímto si lze představit například komerční poskytování ubytování k jiným službám, které však již ekonomickou činností být nemusí (školení, kurzy, apod.).

Ekonomická činnost může být **zdanitelným plněním nebo plněním osvobozeným**.

Jakmile se spolek stane plátcem DPH, vzniká nutnost posuzovat všechna **přijatá zdanitelná plnění dle toho, jakým způsobem budou v budoucnu využita** a jaký, jestli vůbec, nárok na odpočet vzniká. Je tak nutné stanovit tzv. kvalifikovaný odhad, tedy poměr, ve kterém bude přijaté plnění použito pro ekonomickou činnost. Tento úkol bývá často velmi obtížný. V takových situacích rozhodně doporučujeme využít služeb daňového poradce. Některá plnění navíc podléhají úpravě odpočtu po dobu více let, tzv. časový test DPH. To platí i u investování do majetku, kdy je nutné zvážit, v jakém poměru je majetek využíván pro činnosti, pro které byla nezisková organizace zřízena a pro ekonomické činnosti.

Registrace jako plátce nebo identifikovaná osoba

Pro spolky platí obecné zásady povinnosti registrace v případě, že vykonávají ekonomickou činnost. Existují dva instituty, které přichází v úvahu: klasický plátce a identifikovaná osoba.

Plátce

Plátcem se subjekt stává za standardních podmínek uvedených v zákoně, tj. **překročením obrátu 1.000.000,-Kč** v bezprostředně předcházejících 12 kalendářních měsících, případně splněním některé z jiných podmínek uvedených v zákoně.

Identifikovaná osoba

V případech, kdy subjekt není plátce, může se stále stát identifikovanou osobou. Tento institut je přitom omezen pouze na **obchodní transakce se zahraničím**.

Identifikovanou osobou se subjekt stane pokud:

1. a) pořídí zboží z jiného členského státu, které je předmětem daně, tj. zboží, jehož hodnota přesáhne za kalendářní rok 326.000,-Kč
2. b) přijme zdanitelné plnění s místem plnění v České republice od osoby neusazené v tuzemsku, pokud se jedná o přijetí služby, zboží s instalací nebo montáží
3. c) poskytne službu s místem plnění v jiném členském státě, pokud tato služba není v daném státě od DPH osvobozena

Identifikovaná osoba má povinnost **podávat přiznání k DPH** a v případě, že poskytuje služby do jiného členského státu, také **souhrnné hlášení** (výhradně elektronicky). V přiznání a souhrnném hlášení se zahrnují pouze přeshraniční plnění, u tuzemských plnění zůstává subjekt neplátcem, tedy prostou osobou povinnou k dani.

Nárok na odpočet DPH

DPH a dotace

Možnost nároku na odpočet DPH není žádným způsobem vázána na zdroj financování (dotace), odvíjí se pouze od toho, jakým způsobem byly vstupy využity. Bez ohledu na zdroj financování, má plátce nárok na odpočet DPH u takových plnění, která byla použita na uskutečňování zdanitelných plnění v rámci své ekonomické činnosti.

Z hlediska ZDPH není přidělování dotací a příspěvků z veřejných rozpočtů a strukturálních fondů považováno za úplatu za ekonomickou činnost, nýbrž se bere jako přesun finančních prostředků, který není předmětem daně. Pouze v případech, kdy nelze prokázat, že přijaté finanční prostředky mají formu dotace, jednalo by se o zdanitelná plnění za úplatu, která by byla předmětem daně.

Odpočet daně v poměrné výši §75 (Obecně se posuzuje každé plnění zvlášť)

V případě přijatého zdanitelného plnění v rámci svých ekonomických činností má plátce nárok pouze v **poměrné výši** v jaké užil přijaté plnění k ekonomické činnosti.

Odpočet daně v krácené výši §76 (uplatňuje se na všechna přijatá plnění)

Použije-li plátce přijatá plnění v rámci své ekonomické činnosti jak pro plnění s nárokem na odpočet, tak pro plnění bez nároku na odpočet, má nárok na DPH na vstupu pouze v **krácené výši** odpovídající rozsahu plnění s nárokem na odpočet.

Případná osvobozená plnění bez nároku na odpočet

Kromě klasických osvobozených plnění jako poštovní služby, finanční služby, nájemné bytů a nebytových prostor existuje ještě speciální ustanovení pro osoby nezřízené za účelem podnikání (§61), jako například poskytnutí služeb jako protihodnoty členských příspěvků pro své členy, poskytování služeb úzce souvisejících se sportem nebo tělesnou výchovou a poskytování služeb a dodání zboží při některých příležitostných akcích.

Následuje výčet jednotlivých druhů příjmů, které mohou v praxi přicházet v úvahu a posouzení z hlediska zahrnutí do obrátu pro účely DPH:

1.Členské příspěvky - jedním ze základních rysů fungování spolků je skutečnost, že členové hradí stanovené členské příspěvky. Z hlediska DPH se nejedná o úplatu za uskutečněné plnění a do obrátu se proto nezapočítávají.

2.Úroky na běžném účtu - je pravidlem, že spolky mají ke své činnosti zřízen bankovní účet. Příjmy ve formě úroků ze zůstatku na tomto účtu nelze považovat za úplatu za uskutečněné plnění, do obrátu se proto nezapočítávají.

3.Dary - představují častý příjem spolků, ani v tomto případě se nejedná o úplatu za uskutečněné plnění, do obrátu se dary nezapočítávají.

4.Příjmy za kopírovací či jiné obdobné služby - jedná se o úplatu za ekonomickou činnost, za poskytování služeb, které představuje uskutečněné zdanitelné plnění. Do obrátu se tyto příjmy započítávají.

5.Prodané vstupenky na společenské akce - jedná se o úplatu za ekonomickou činnost, za poskytování služeb, které představuje zdanitelné plnění. V případě pořádání plesů je podle mého názoru možné uplatnit osvobození v souladu s § 61 písm. e) ZDPH. Pojem "kulturní služba" není pro účely ZDPH vymezen a pokud bychom postupovali dle SKP, pořádání plesů by bylo možné zařadit do oddílu 92 mezi rekreační, kulturní a sportovní činnosti. Jedná se tedy o poskytnutí kulturní služby právnickou osobou, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání, což odpovídá uvedenému ustanovení zákona. Do obrátu se proto tyto příjmy nezapočítávají, jedná se o osvobozené plnění, dle § 61 písm. e) ZDPH.

6. Poplatek za školní (studentský, divadelní atd.) klub - nejedná se o úplatu za uskutečněné plnění, do obratu se nezapočítává.

7. Přijaté startovné a další příjmy spojené s organizováním sportovních soutěží - jedná se o úplatu za ekonomickou činnost, za poskytování služeb. Tato plnění ale odpovídají § 61 písm. d) ZDPH a jedná se tedy o osvobozená plnění, která se do obratu nezapočítávají. Podle § 61 odst. d) ZDPH je od daně osvobozeno poskytování služeb úzce souvisejících se sportem nebo tělesnou výchovou právníky osobami, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, osobám, které vykonávají sportovní nebo tělovýchovnou činnost.

8. Příjmy ve formě úhrady předcházejících výdajů spojených zejména s akcemi – spolky často organizují různé exkurze, návštěvy divadel, kin, turistické nebo jazykové kurzy atd. I tuto činnost je nutné posoudit jako poskytování služeb, ale jedná se o poskytování služeb neziskovým subjektem a tyto služby úzce souvisejí s výchovou dětí a mládeže. Proto do doby účinnosti novely ZDPH (viz výše) se bude jednat o plnění osvobozené od daně dle § 61 písm. b) ZDPH, které se do obratu nezapočítává.

9. Zálohy hrazené např. před akcemi - někdy je postup takový, že zejména před větší, finančně náročnější akcí, je nutné od účastníků požadovat zálohu na předpokládané výdaje. Záloha ovšem nepředstavuje úplatu za uskutečněné plnění, do obratu se proto nezapočítává.

10. Příjmy z prodeje majetku (knihy, časopisy, brožury, skripta) - je sporné, zda i na tento případ je možné uplatnit osvobození dle § 61 písm. b) ZDPH. Je otázkou, jak posoudit požadovanou "úzkou souvislost" s ochranou a výchovou dětí a mládeže. V tomto případě bych ale spíše viděla souvislost se vzděláváním, a to předmětem tohoto osvobození není. Z opatrnosti bych neuplatnila ani § 57 ZDPH, přeci jenom je nutné vidět formulační rozdíl mezi "dodáním zboží uskutečněné v rámci výchovné a vzdělávací činnosti" (§ 57) a "dodáním zboží, které úzce souvisí s ochrannou a výchovou dětí a mládeže". Prodej majetku spíše souvisí, než je v rámci. Do obratu bych tyto příjmy započítala. Informace zde uvedené se samozřejmě netýkají dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, který je z obratu vyloučen vždy (resp. příjmy z jeho prodeje).

11. Příjmy z reklamních služeb - tady je situace jednoznačná, jedná se o úplatu za ekonomickou činnost, započítává se do obratu.

12. Dotace - spolky bývají častým příjemcem dotací ze státního nebo územních rozpočtů v rámci speciálně vyhlášených dotačních programů. Tyto dotace nepředstavují úplatu za ekonomickou činnost, nejsou předmětem daně a do obratu se nezapočítávají.

Každý nový plátcce je vždy měsíční tzn. měsíční. Nutno podávat na finanční správu: přiznání k DPH – vždy.

Dále potom:

kontrolní hlášení – se podává každý měsíc, ve kterém:

- **přiznává daň na výstupu (tj. vyplňuje řádky 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12 a 13 daňového přiznání k DPH)**
- **uskutečnil zdanitelné plnění v režimu přenesení daňové povinnosti (tj. vyplňuje řádek 25 daňového přiznání k DPH)**
- **uplatňuje nárok na odpočet daně na vstupu (tj. vyplňuje řádky 40, 41 daňového přiznání k DPH)**
- **uskutečnil plnění ve zvláštním režimu pro investiční zlato**

Počáteční období, za které se podává kontrolní hlášení, je leden 2016 nebo 1. čtvrtletí 2016.

Myslím, že pro kluby téměř nemožné.

Jana Krtková

Zdroj Anna Pelikánová – účtujeme neziskovky

